

856 ЕЛЕКТРОНЕН АДРЕС И ДОСТЪП

Полето може да се използва в контролните записи за предоставяне на допълнителна, достъпна по електронен път информация за обекта, за който е създаден запис. Полето съдържа необходимата информация за намиране на електронна библиографска единица. То съдържа и информация, свързана с начина на търсене на библиографската единица, който е определен чрез Индикатор 1.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ		ПОВТАРЯЕМОСТ
856	Електронен адрес и достъп	r
a	Наименование на хоста	r
b	Номер за достъп	r
c	Информация за компресирането	r
d	Пътека	r
f	Име на файла	r
g	Унифицирано наименование на ресурса	r
h	Компютър, от който се извършва търсенето (потребителско име)	nr
i	Команда	r
j	Скорост на преноса на данни (BPS)	nr
k	Парола	nr
l	Идентификатор на потребителя (Logon/login)	nr
m	Помощ за осъществяване на достъп	r
n	Наименование на местонахождението на хоста, посочен в подполето a	nr
o	Операционна система	nr
p	Порт	nr
q	Вид на файла	nr
r	Условия за инсталиране	nr
s	Количествена характеристика на файла	r
t	Терминална емуляция	r
u	URL (Унифициран локатор на ресурса)	nr
v	Часове за достъп до ресурса	r
w	Контролен номер на записа	r
x	Служебна бележка	r
y	Начин на достъп	nr
z	Бележка за потребителите	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		<i>Начин на достъп</i>
	□	<i>Без информация</i>
	0	<i>Електронна поща</i>
	1	<i>FTP</i>
	2	<i>Включване към отдалечен компютър (Telnet)</i>
	3	<i>Включване чрез комутируема телефонна линия</i>
	4	<i>HTTP</i>
	7	<i>Начин на достъп, определен в подполе у</i>
2	-	-

Индикатор 1 описва начина на достъп до електронния ресурс. Когато индикатор 1 има стойност 1, в съответните подполета може да се въведат данни, необходими за пренос на електронния ресурс, а когато стойността му е 2 и 3 – данни за начините на включване в него.

Стойност 7 на индикатор 1 се използва при друг начин на достъп (въвежда се в подполе у).

ПОДПОЛЕТА

856a Наименование на хоста

Подполето съдържа адреса на хоста и е повтарящо се, когато за същия хост има повече адреси.

856b Номер за достъп

Номерът за достъп, свързан с хоста. Полето може да съдържа Internet Protocol (IP) - цифров адрес, когато библиографската единица е ресурс от Интернет или телефонен номер, когато е предвиден достъп чрез телефонна линия. Тези данни може да се променят често и да се генерират от системата, вместо да се въвеждат ръчно. Телефонният номер се записва по следния начин: [код за страната]-[код за областта]-[телефонен номер]. Пример: 49-69-15251140 номер във Франкфурт, Германия); 1-202-7076237 (номер в САЩ, Вашингтон, окръг Колумбия). Ако има вътрешен номер, той се записва след телефонния номер, разграничен с „x”, например 1-703-3589800x515 (телефонен номер с вътрешен номер).

856c Информация за компресирането

Подполето се използва когато е необходимо специално програмно осигуряване за декомпресиране на данните.

856d Пътека

Името на директорията/поддиректорията където се намира файла.

856f Име на файла

Въвежда се името на файла така, както е дадено в директорията/поддиректорията, посочена в подполе **d** на хоста, идентифициран в подполе **a**. Подполе **f** може да се повтори, когато логически единен файл е бил разделен на части, съхранени под различни имена (Пример 8). В този случай отделните части представляват една библиографска единица. Във всички други случаи файл с повече имена се отразява многократно в повтарящо се поле 856 като всяко отразяване отговаря на име на файла от подполе **f**. Наименованието на файла може да съдържа знак за разширение (напр. „*” или „?”) с бележка в подполе **z**, в която се пояснява начинът на наименование на файла. При някои системи трябва да се обръща внимание и дали наименованието на файла се изписва с главни или малки букви. Подполето може да съдържа наименование на електронна публикация или конференция

856g Унифицирано наименование на ресурса (URN)

Въвежда се унифицираното наименование на ресурса (URN), което осигурява уникален идентификатор за ресурса в световен мащаб, независимо от местоположението му.

856h Компютър, от който се извършва търсенето (потребителско име)

Потребителско име или наименование на компютър, от който се извършва търсенето.

Най-често това са данните, които предхождат знака („@”) в адреса на хоста.

856i Команда

Въвежда се команда, необходима, за да се извърши търсене в отдалечения хост

856j Скорост на преноса на данни (BPS)

Въвеждат се най-малкият и най-големият брой битове в секунда, които могат да бъдат предадени при осъществена връзка с хоста. Броят на битовете за секунда се записва със следния синтаксис: [Най-ниска скорост] - [Най-висока скорост]. Когато е дадена само най-ниската скорост: [Най-ниска скорост] - . Когато е дадена само най-високата скорост: - [Най-висока скорост].

856k Парола

Използва се за вписване на пароли за общо ползване и не съдържа пароли, които са свързани със сигурността.

856l Идентификатор на потребителя (Logon/login)

Идентификатори на потребителя за общо ползване, които не са свързани със специални изисквания за сигурност

856m Помощ при осъществяване на достъп

Адрес или име на лице за контакти при необходимост от съдействие за осъществяване на достъпа

856n Наименование на местоположението на хоста, посочен в подполе a

Въвежда се местоположението на хоста, посочен в подполе a.

856o Операционна система

Подполето е предназначено за информация, отнасяща се до операционната система на хоста от поле a.

856p Порт

Частта от адреса, която определя процес или услуга в него.

856q Вид на файла

Полето съдържа означение за вида електронен формат, който определя начина на представяне на данните (напр., текст/HTML, ASCII, postscript, компютърна програма – ехе или JPEG). Информацията дава възможност на крайния потребител да установи необходимостта от определен хардуер или софтуер за ползване на файла. Текстовите файлове обикновено могат да се пренасят във вид на знакови (символни) данни и символите в текста са ограничени в рамките на стандартния набор от символи ASCII (American National Standard Code for Information Interchange), който позволява ползване на основна латиница, цифри от 0 до 9, няколко специални символа и повечето от препинателните знаци. За пренасяне на текстови файлове, които съдържат символи,

извън набора ASCII или нетекстови данни (напр.: компютърни програми, изображения) трябва да се използва друг метод на прехвърляне, обикновено бинарен. Видът на електронния формат може да се вземе от списъци (MIME types).

856r Условия за инсталиране

Параметри, използвани при предаване на данни. Включени са следните параметри:

- Брой на битове в данните (броят на битове за символ);
- Брой на стоп-битове (броят на битовете, които означават брой на байта); и
- Четност (използвана технология за проверка на четността).

Параметрите се записват със следния синтаксис:

[Четност]-[Брой на битовете в данните]-[Брой на стоп-битовете]. Когато е дадена само четността, останалите елементи на условията за инсталиране и свързаните с тях тирета се пропускат (напр., [Четност]). Когато е даден и един от останалите два елемента, на позицията на отсъстващия елемент се попълва тире (напр., [Четност]-[Брой на стоп-битовете] или [Четност]-[Брой на битовете в данните]-). За четността се използват следните стойности: O (Нечетно), E (Четно), N (Без проверка), S (Интервал), и M (Означение).

856s Количествена характеристика на файла

Количествена характеристика на файла, чието наименование е посочено в подполе **f**. Тя обикновено се изразява чрез байтове. Полето се повтаря когато се повтаря подполето **f** – *Име на файла*. В този случай то следва непосредствено подполе **f**, към което се отнася

856t Терминална емуляция

Въвежда се емуляцията на терминала.

856u URL – Унифициран локатор на ресурса

Унифицираният локатор на ресурси (URL), който предлага данните за електронен достъп в стандартен синтаксис. Тези данни могат да бъдат използвани за автоматичен достъп до електронен документ с помощта на някой от протоколите за Интернет. (виж примерите).

856v Часове за достъп до ресурса

Часовете, през които е възможен достъп до ресурса

856w Контролен номер на записа

Въвежда се контролен номер на записа.

856x Служебна бележка

В подполето може да се въведе информация, която е необходима на каталогизаторите, но не е подходяща за ползвателите на библиотеката

856y Начин на достъп

Въвежда се начинът на достъп, когато Индикатор 1 има стойност 7 (Начин на достъп, определен в подполе y). Това подполе може да съдържа начини на достъп, различни от трите основни протоколи TCP/IP, определени чрез Индикатор 1. Данните в това подполе съответстват на схемите за достъп, уточнени в Унифицирани локатори на ресурси (URL) (RFC 1738), разработен от работна група за унифицирани идентификатори за ресурси при IETF. Internet Assigned Numbers Authority (IANA) поддържа регистър на схеми за URL и определя синтаксиса на ползване на нови схеми.

856z Бележка за потребителите

В подполето може да се въведе подходяща за ползвателя на библиотеката

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето е повтарящо се когато има повече различни данни за наименованието (подполета a, b, d) и когато има повече възможности за достъп. Отделните библиотеки могат да имат различни URL адреси за един и същ електронен ресурс. Поради това в споделената база данни в съществуващото поле 856, което е създадено от друи библиотеки не се променя, а при необходимост данните се добавят в ново поле 856. Полето се повтаря и когато има повече наименования на файла (подполе f), както и когато една завършена библиографска единица е разделена на няколко части с цел съхраняване или търсене он лайн.

ПРИМЕРИ

1.

200	□1	aRussell, bBertrand, f1872-1970
856	4□	uhttp://plato.stanford.edu/entries/russell

2.

210	02	a Library of Congress. b Copyright Office
856	4□	u http://lcweb.loc.gov/copyright

3.

210	12	a International Conference on the Principles and Future Development of AACR2
856	4□	u http://www.nlc-bnc.ca/jsc/

4. * CONOR.SI-ID=5492835

200	□1	a Vasle b Juan
400	□1	5z a Vasle b Janez
830	□□	a Področje delovanja: operni pevec in novinar
856	4□	u http://www2.arnes.si/guest/jvasle
856	0□	u mailto:juan.vasle@guest.arnes.si